

Een hart voor Hombeek

We willen een hart voor Hombeek creëren, een aantrekkelijk dorpsplein middenin het dorp. Een plein om te ontmoeten en te genieten, voor jong en oud. De plannen voor dit dorpsplein maakten we samen met jullie. We betrokken de inwoners van Hombeek in de verschillende fasen van het project.

startdag

Fase 1: Opstart

In deze fase werd op verschillende manieren **informatie verzameld** zodat het ontwerpteam het gebied goed leerde kennen. Naast heel wat onderzoek werden ook **de inwoners actief betrokken**.

Zo was er de **startdag** begin juli 2015 waarop iedereen welkom was om mee na te denken over de invulling van het nieuwe dorpsplein. Ook tijdens **Hombeek Koers** en de **contactmomenten op de Esdoornschool en Sint-Maartensschool** werd nog heel wat input verzameld.

workshop met bewoners

Fase 2: Visie & scenario's voor de toekomst

Op basis van al deze input werden **verschillende scenario's** voor de toekomst uitgetekend. Deze werden uitgebreid besproken tijdens een aantal **workshops met bewoners**. Hierbij kwamen verschillende thema's aan bod zoals mobiliteit, openbaar domein, groen, ...

workshop in de scholen

Fase 3: Stedenbouwkundig en technisch voorontwerp

Met de input uit de verschillende workshops werd het **voorontwerp** verder uitgewerkt. Dit voorontwerp werd **toegelicht aan de buurt op 2 februari** waarna nog een aantal verbeterpunten uit de bus kwamen. Zo wordt de rijrichting in de Sint-Martinusstraat omgedraaid en de Diepestraat volledig aangelegd.

Via **gerichte workshops in de dorpscholen** vroegen we ook aan de kinderen welke spelelementen het dorpsplein voor hen aantrekkelijk kunnen maken.

Fase 4: Definitief ontwerp

Vandaag is het **definitief ontwerp** klaar en worden alle technische details verder uitgewerkt om een **bouwaanvraag** in te dienen.

Als de **bouwvergunning** wordt toegekend (verwacht half maart 2017) volgt de **aanbesteding** en kunnen de **werken beginnen** (verwacht tussen eind maart en eind april 2017).

Bouwstenen van het ontwerp

Mobiliteit & parkeren

We kiezen voor een **autovrij dorpsplein** om te spelen en te vertoeven door:

- straten en pleinen op maat van fietsers en voetgangers;
- nieuwe, veilige doorsteken;
- een veilige en autoluwe schoolroute;
- parkeerplaatsen aan de rand van het dorpsplein;
- eenrichtingsverkeer in de Sint-Martinusstraat richting Leibeekstraat;
- een zone 30 in de Diepestraat.

Ruimtelijke inrichting

We kiezen voor een **groen dorpshart**, een dorpsplein met een groen karakter dat we benadrukken door:

- de Leibeek of Dorpsloop te heropenen en het water te gebruiken als natuurlijk en speels element;
- het bestaande groen zoveel mogelijk te integreren;
- de niveaunderschillen in het terrein creatief te gebruiken door trappen en treden, afwateringsgoten en hellingen;
- een parkrand met doorlopende haag.

Verlichting

Het park, dorpsplein en de straten worden verlicht met een **duurzame ledverlichting**.

- Luna Vision tegen de gevels in de St.-Martinusstraat;
- led-armatuur op een paal in de Diepestraat;
- voor het Stationsplein komt zowel Luna Vision tegen de gevels als ledverlichting op een paal om de parking te verlichten;
- voor de parkverlichting kiezen we voor het type lichtpalen (Schröder) zoals in de Kruidtuin.

Beplanting

We kiezen voor een groen dorpsplein met een **landelijk karakter** door:

- bestaande waardevolle bomen en hagen te behouden en aan te vullen met nieuwe beplanting;
- verschillende hoekjes en sferen te creëren door specifieke beplanting en materialen;
- kleinschalig materiaal voor de bestrating te gebruiken om het landelijk karakter van het dorp te versterken.

Materialen

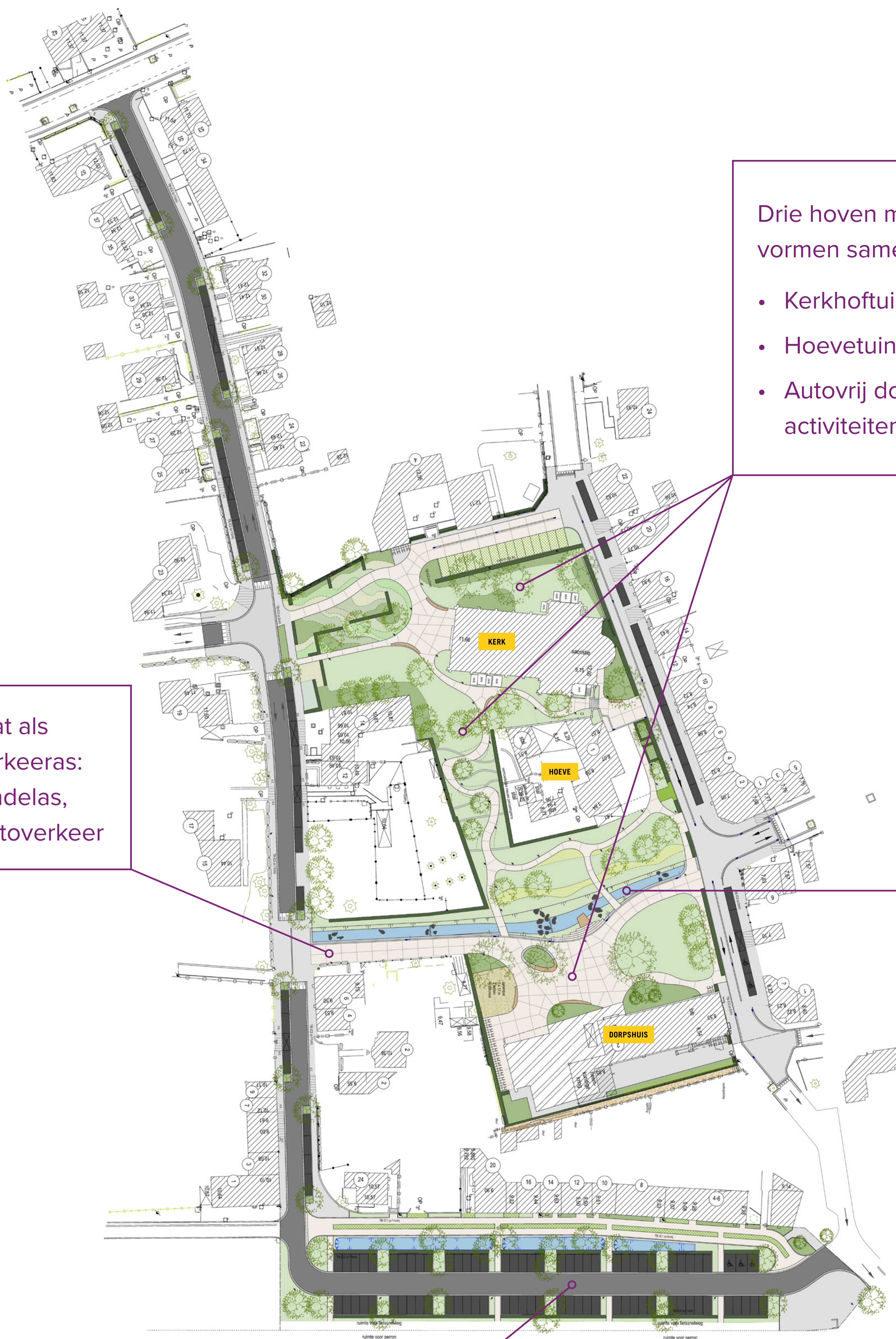
- Er is voldoende **zitmeubilair** in verschillende vormen en maten.
- De Diepestraat wordt in asfalt aangelegd. De Sint-Martinusstraat krijgt als woonerf grijze betonstraatstenen.
- Voetpaden in grijze betonstraatstenen.
- Parkpaden en dorpsplein in uitgewassen beton met granulaat.
- Parkeervakken in kassei. Op het Sint-Martinusplein en Stationsplein komen parkeervakken in kassei met groene voeg of grasdallen.

Waterhuishouding

- Alle straten zullen na uitvoering van het project voorzien zijn van gescheiden stelsel: 1 riool voor opvang van vuilwater en 1 riool voor opvang van regenwater.
- Het vuilwater zal aansluiten op de bestaande collector in de Leibeekstraat.
- Het regenwater zal aansluiten op de reeds bestaande regenwaterleiding in de Leibeekstraat.

Een groen dorpshart

Een groen dorpshart, dat is de basis van het ontwerp dat er vandaag ligt. Met verschillende soorten tuinen die samen één groot park vormen. Een aangename buitenruimte voor jong en oud.

Drie hoven met verschillende sferen vormen samen één tuin

- Kerkhoftuin
- Hoevetuin met speelmogelijkheden
- Autovrij dorpsplein met ruimte voor activiteiten in het park

Leibeekstraat als langzaamverkeer: fiets- en wandelas, knip voor autoverkeer

Openleggen Leibeek

Randparking op het Stationsplein

Stratenaanleg Diepestraat

Nieuwe inrichting Diepestraat

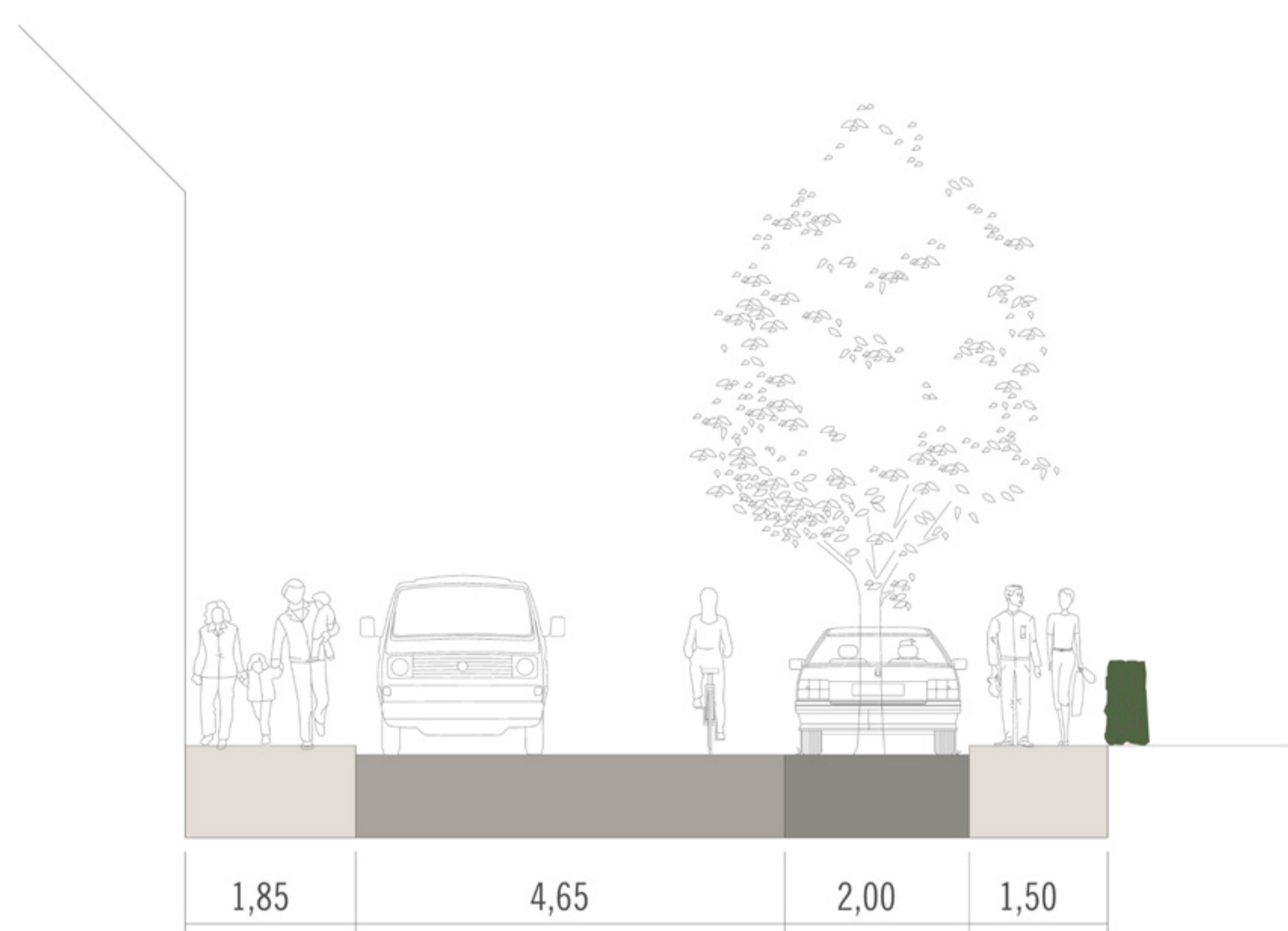
In de Diepestraat komen **verhoogde voetpaden** met een breedte van ten minste 1.50m. Grote niveauverschillen worden vermeden.

Geschrinkt parkeren (parkeervakken wisselend links en rechts van de weg) zorgt voor een lagere snelheid in de straat.

De **oversteek Boerenkrijgpad – Leibekstraat** wordt **verhoogd aangelegd** in een ander bestratingsmateriaal.

Ter hoogte van de Kruisbesstraat komt ook een **verkeersplateau** om de snelheid te verlagen en **een veilige fiets- en voetgangersoversteek** naar het Sint-Maartensplein mogelijk te maken.

Er worden **14 parkeerplaatsen** voorzien in de Diepestraat tussen Kruisbesstraat en Stationsplein.

Gewenst profiel Diepestraat

Diepestraat tussen Leibekstraat en Sint-Maartensplein

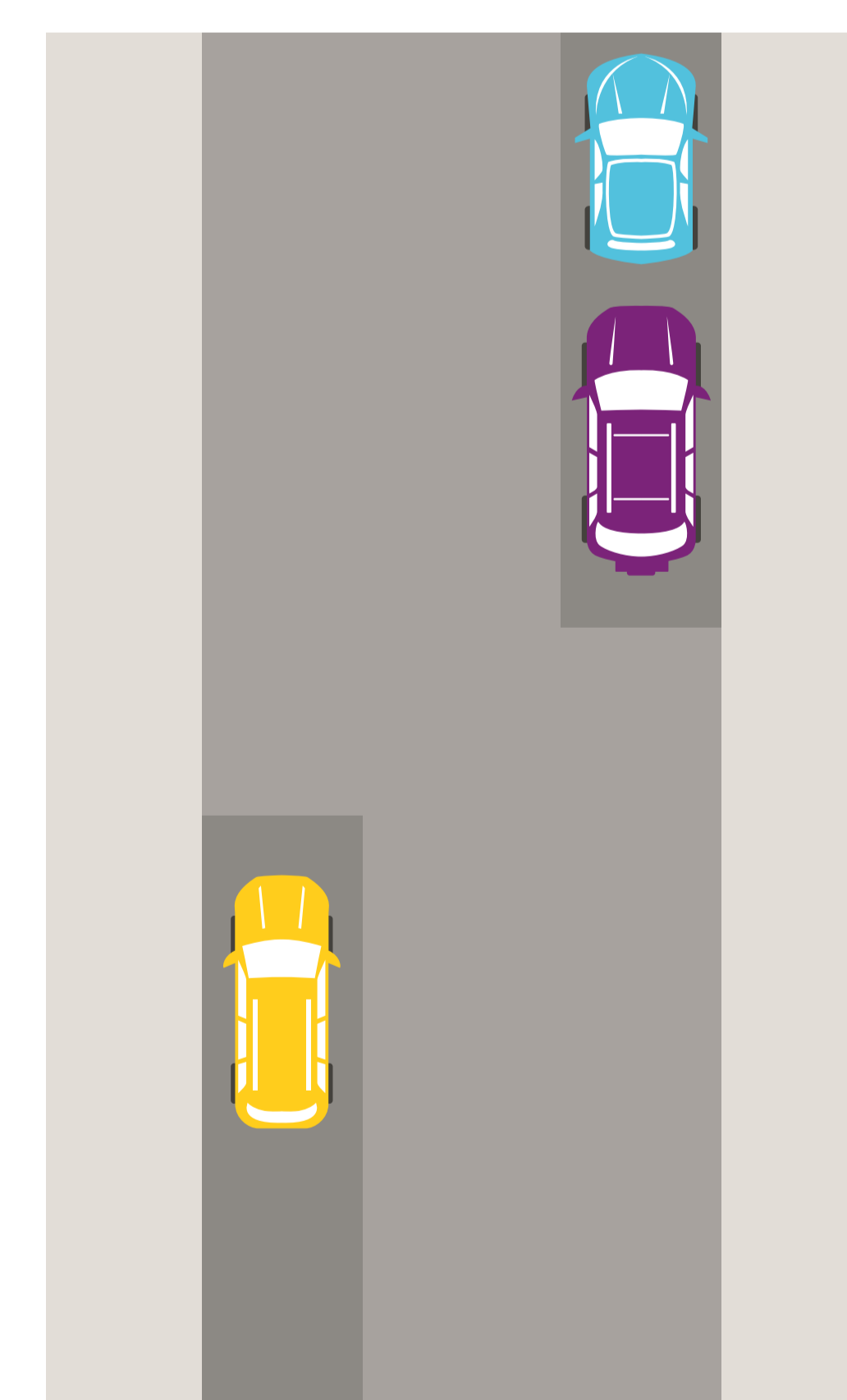
Diepestraat tussen Sint-Maartensplein en Hombekerkouter

Tussen Hombekerkouter en Kruisbesstraat

Het tweede deel van de **Diepestraat tussen Hombekerkouter en Kruisbesstraat** wordt eveneens heraangelegd.

Ook hier wordt **geschrinkt parkeren** voorzien met **heraanleg van de voetpaden**. Door het smalle wegprofiel en het geschrinkt parkeren zal de snelheid laag zijn.

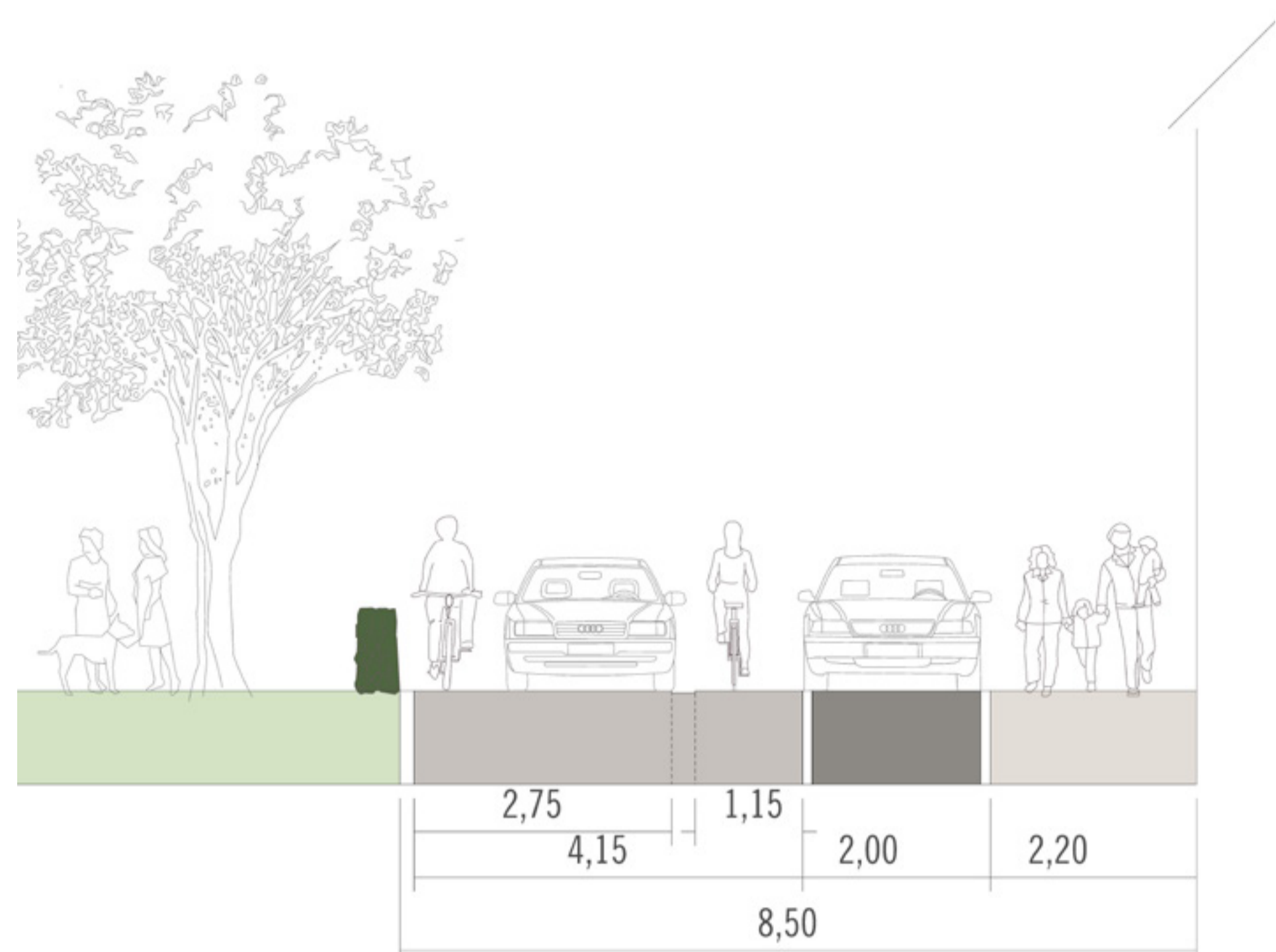
De parkeervakken worden afgebakend met **plantvakken** met zuilvormige bomen.

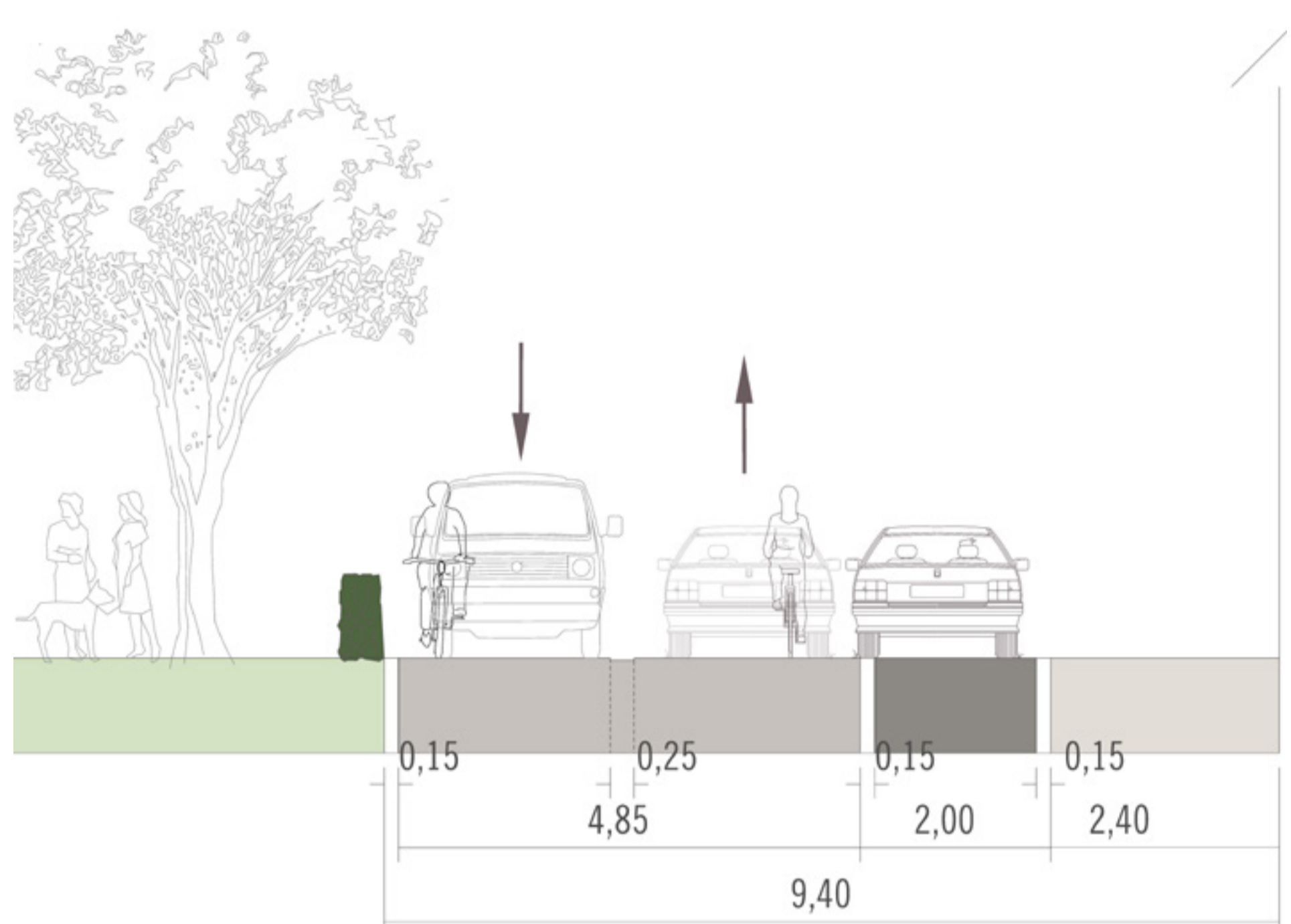
Geschrinkt parkeren

Stratenaanleg St.-Martinusstraat

Gewenst profiel Sint-Martinusstraat

Gewenst profiel Sint-Martinusstraat
ter hoogte van Dorpshuis

Bestrating op één niveau in Sint-Martinusstraat

Nieuwe inrichting Sint-Martinusstraat

De Sint-Martinusstraat krijgt een **erfaanleg met bestrating zonder niveaoverschillen**. Hierdoor krijgen we een goede toegankelijkheid voor voetgangers en sluit de straat beter aan bij het park.

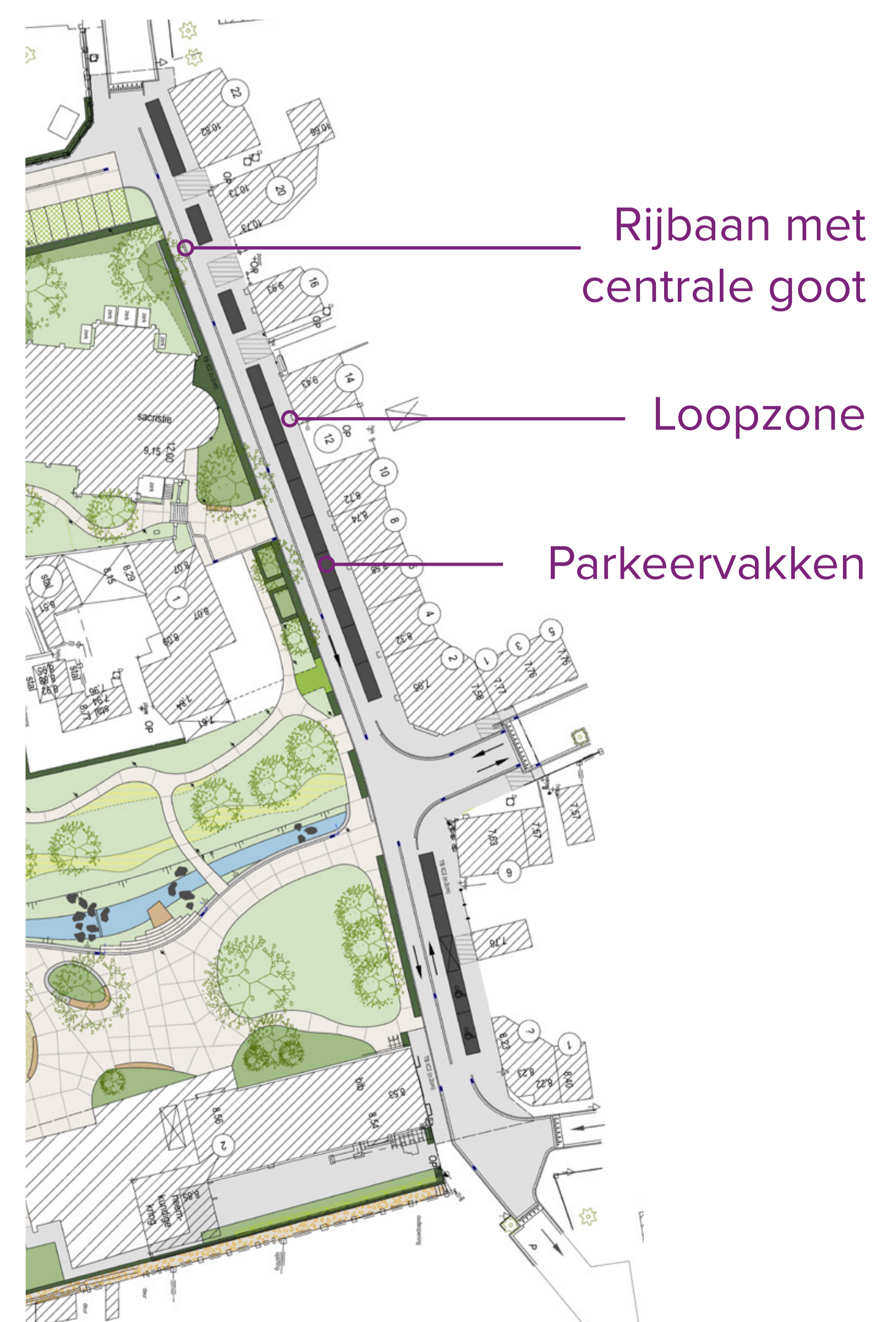
De **parkeervakken** aan de zijde van de woningen worden duidelijk aangeduid in kassei. Langs de gevels van de woningen voorzien we een **loopzone van 2 meter breed**.

De Sint-Martinusstraat wordt **enkele richting** in de richting van de Leibeekstraat om zo een **autoluwe schoolroute** mogelijk te maken.

In de straat worden **17 parkeerplaatsen** voorzien waarvan **2 mindervalidenparkings**.

De straat wordt aangelegd in **grijze betonstraatstenen** met een assymetrisch geplaatste goot. Dit zorgt voor een scheiding tussen auto's en fietsers in tegengestelde richting.

De **verlichting** wordt aan de gevels bevestigigd.

Heraanleg Stationsplein

Voorbeeld wadi met knotwilgen als scheiding tussen woonerf en parking

Voorbeeld sierkerselaar (*Prunus avium 'Plena'*) als bomendak parking

Voorbeeld groen woonerf met tweesporenpad

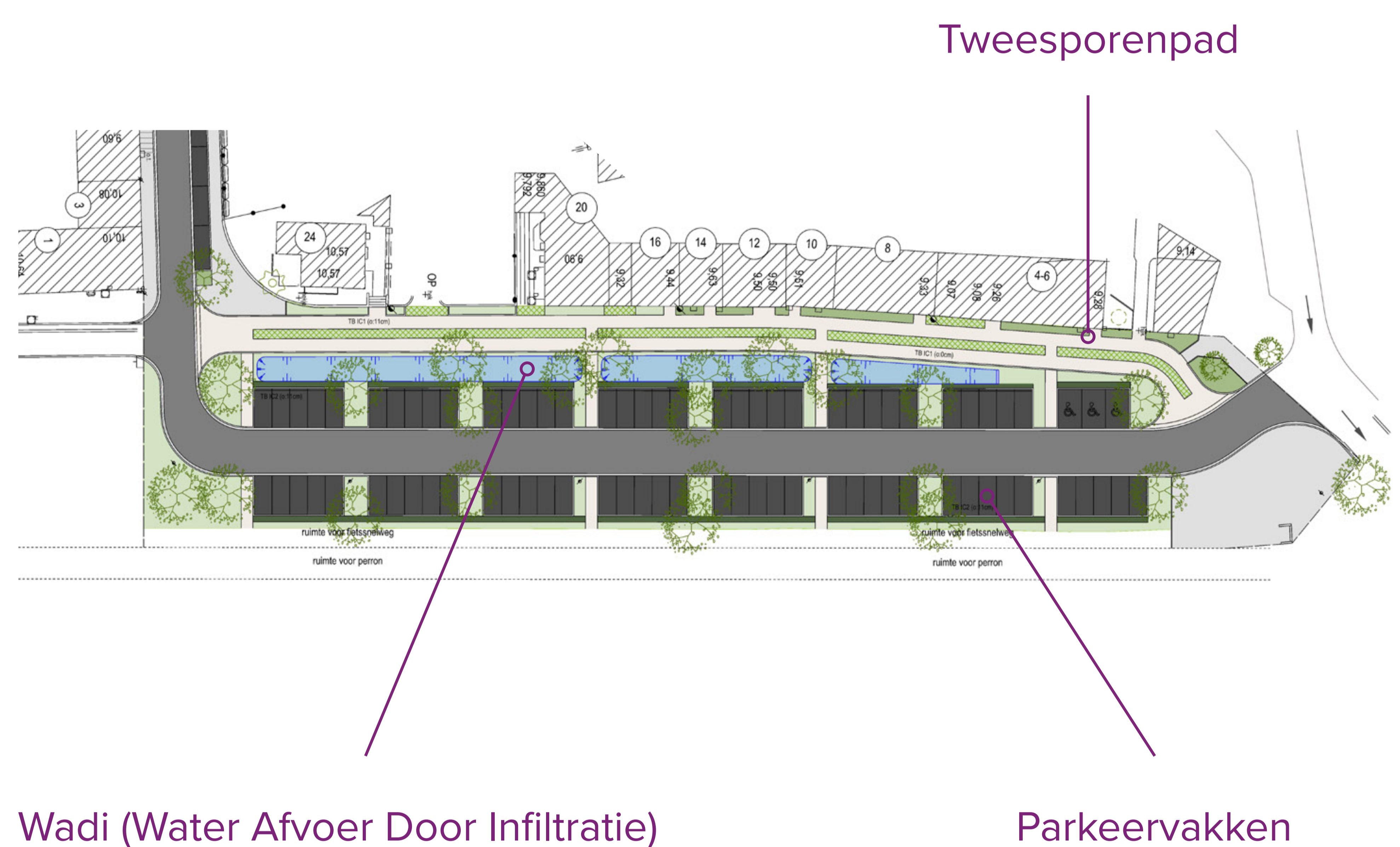
Een groene parking

Het Stationsplein wordt **verruimd tot een groene parking** met **parkeervakken** uit kassei met brede grasvoeg.

De **huidige rijweg** verplaatsen we **naar de zijde van de spoorweg**. In de plaats komt er een **groen woonerf met tweesporenpad** aan de zijde van de woningen.

In de parkzone komt een **wadi voor waterinfiltratie**. Op de hoek met de Sint-Martinusstraat komt een **pleintje** waar de jaarlijkse kermis kan blijven doorgaan.

Het nieuwe ontwerp voorziet **78 parkeerplaatsen** (i.p.v. de 31 plaatsen nu). Aan de zijde van de woningen verschijnt een **groenzone met grassdallen** of **geveltuinen** van de bewoners.

Tuinen met verschillende stijlen

De kerkhoftuin & Sint-Maartensplein

De kerk wordt onderdeel van een **groene kerkhoftuin** waardoor auto's hier niet meer kunnen doorsteken naar de Diepestraat.

Aan de ingang van de kerk wordt een **voorplein** aangelegd met **aandacht voor samenzijn**. Er komt zitgelegenheid en een opstelruimte voor een ceremoniewagen. De **wandelpaden** rond de kerk worden vernieuwd.

De huidige parking aan het Sint-Maartensplein wordt een **groene parkeerpocket** (16 plaatsen, waarvan 1 mindervalidenplaats) zodat die beter past in de parkaanleg.

De **monumentale bomen** en de **haag** aan de voorzijde van de kerk geven de kerkhoftuin karakter en blijven dus behouden.

De kerkhofmuur wordt enkel behouden waar nodig. Hierdoor verruimen we de kerkhoftuin en is er plaats voor **weelderige bloemenborders** met **vaste planten en grassen**.

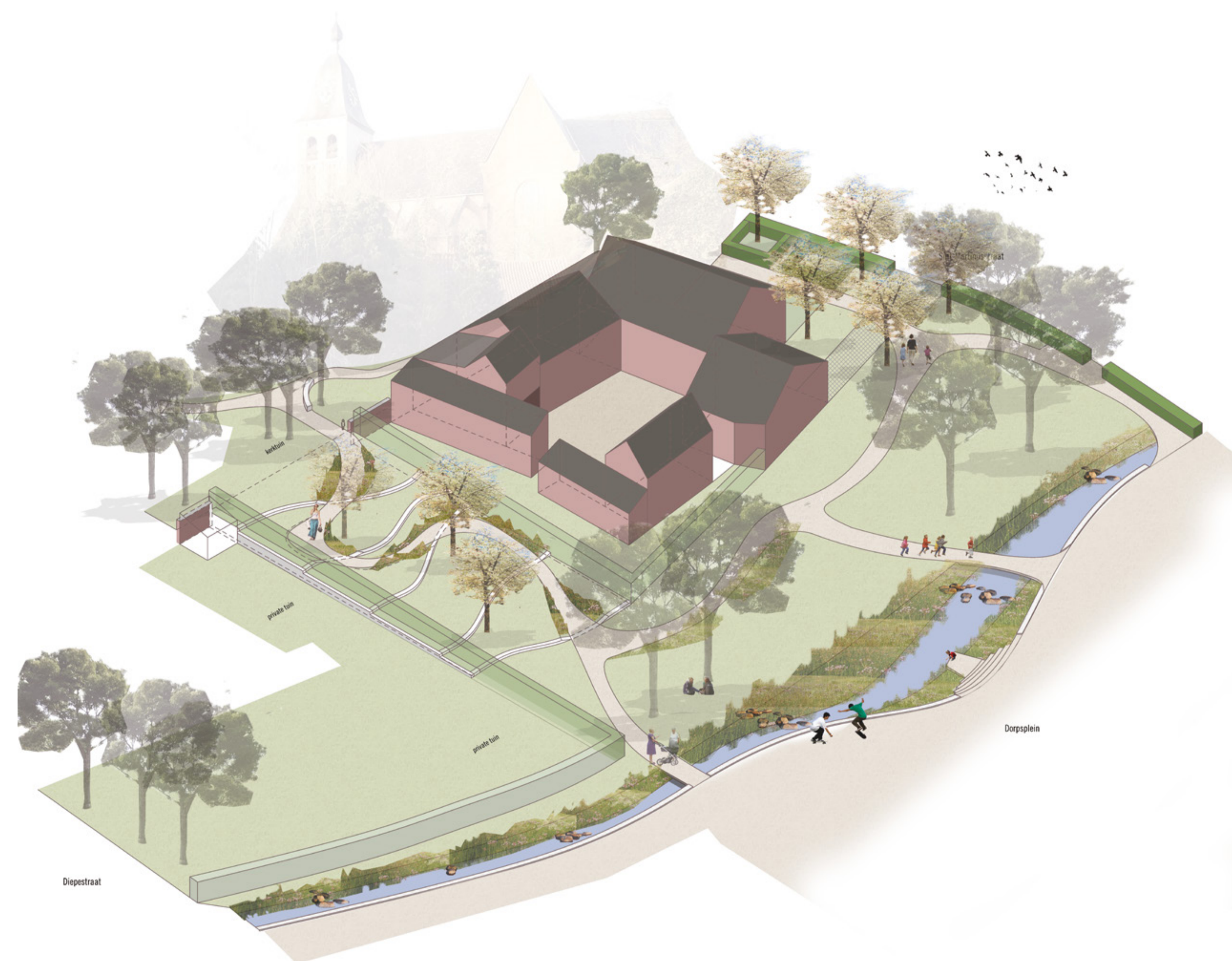

De Hoevetuin

Rond de hoeve wordt een hoevetuin aangelegd als onderdeel van het park. Het ontwerp kenmerkt zich door de **slingerende wandelpaden** en een **boomgaard**. We bekijken of we de buurtbewoners kunnen betrekken in het beheer van de boomgaard.

Binnen het park wordt gewerkt met **bloemenweides**. Het niveauverschil tussen kerkhof en hoevetuin, nu opgevangen door de kerkhofmuur, wordt opgevangen met **treden in beton die ook als zitrand kunnen dienen**. Centraal in de hoevetuin is er plaats voor een spelelement.

In het gras komen **zones met bloembollen**. De zijde van de hoeve wordt afgewerkt met een **keermuur en haag**. Het slingerende pad wordt aangelegd in **uitgewassen beton** en verlicht met een **parkverlichting**.

Boomgaard

Bloemenweides

Zones met bloembollen

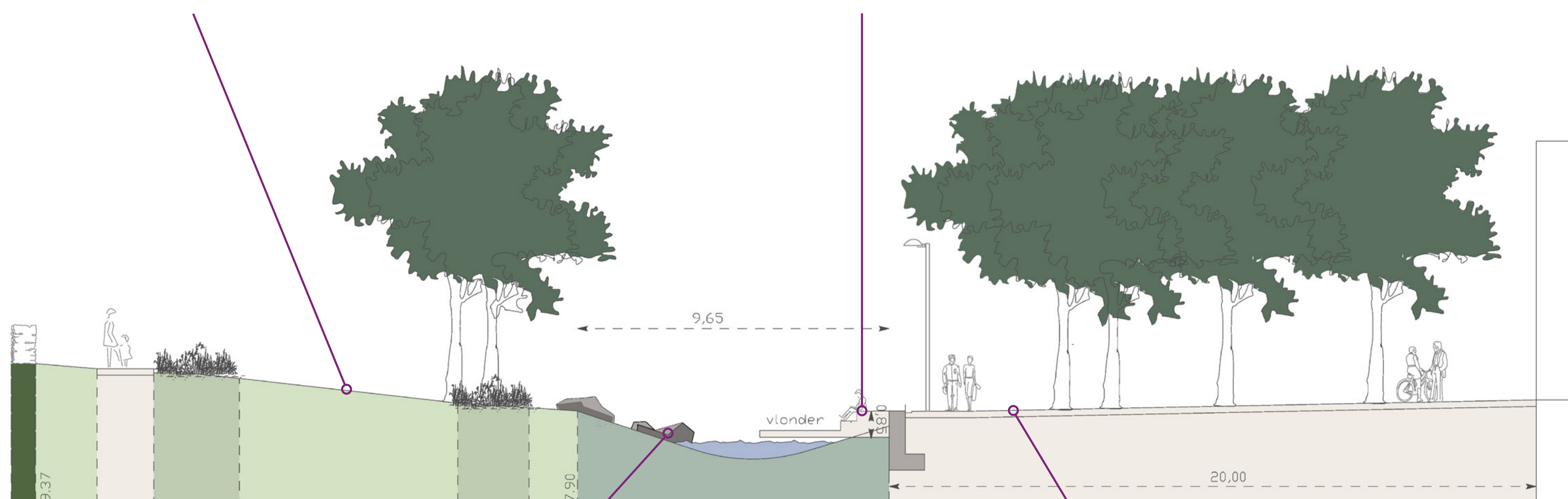
De Leibeek terug open

De **Leibeek** wordt opnieuw **opengelegd** en vormt een onderdeel van het park.

Aan de parkzijde kiezen we voor een zachte glooiing die uitloopt tot in het water.

We voorzien een verlaging aan het plein met zittreden zodat ook hier contact ontstaat met het water.

Dwarsprofiel van de Leibeek

In de Leibeek liggen grote zwerfkeien die als stapstenen en spelelement kunnen dienen.

Aan de zijde van het dorpsplein opteren we voor een hardere rand.

De Leibeek kent een **verval en helling** in de richting van de Sint-Martinusstraat. Het **hoogteverschil** wordt opgevangen door de Leibeek in verschillende vlakken te laten aflopen.

De niveauverschillen worden opgevangen door een **stuw** die met grote zwerfkeien **watervalletjes** vormen in de waterloop.

Over de Leibeek komen **twee bruggetjes** die in verbinding staan met het park.

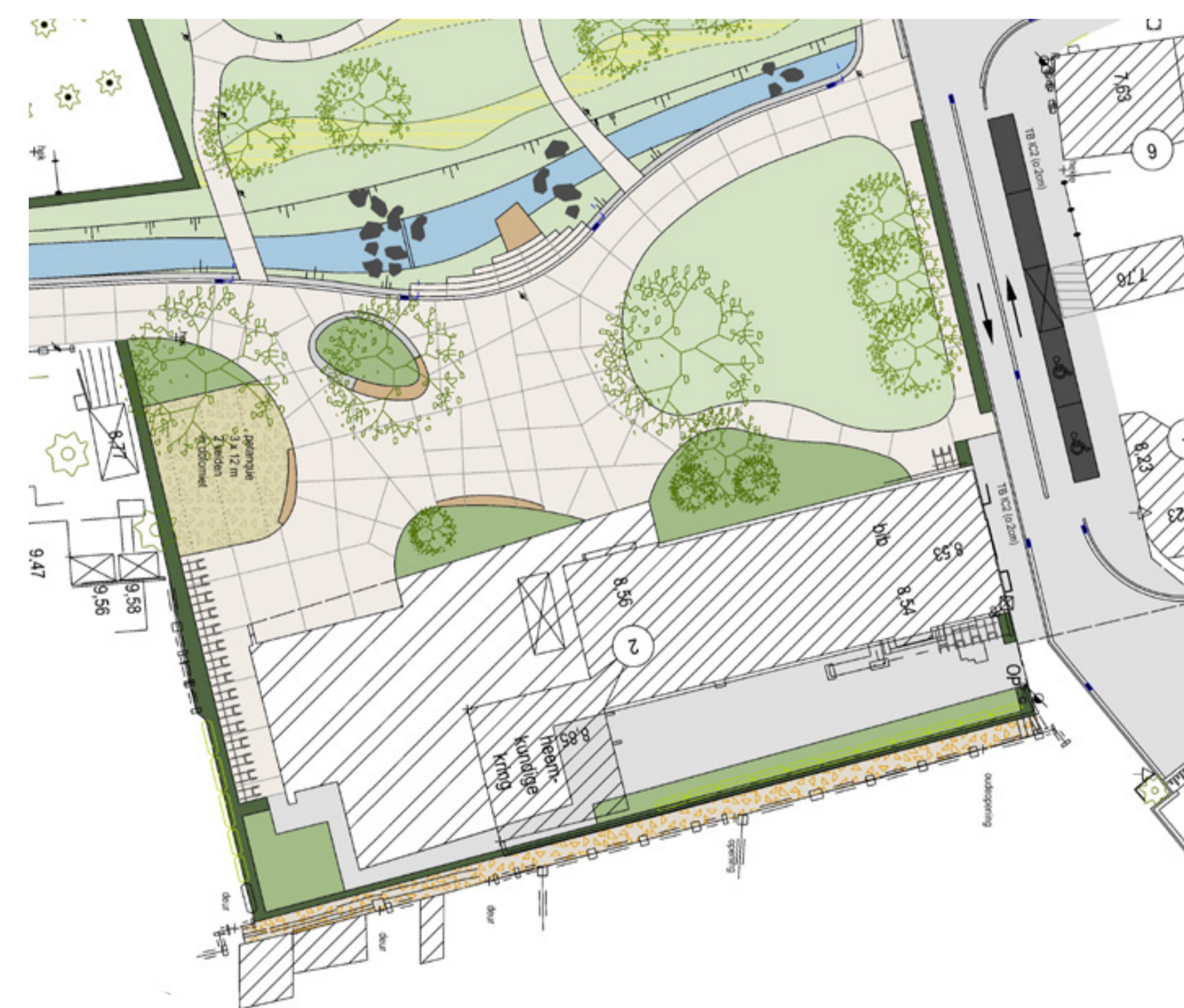

Lengteprofiel van de Leibeek

Het Dorpsplein

Het stuk tussen de Leibeek en Cultuurhuis Leliëndaal wordt een autovrij dorpsplein.

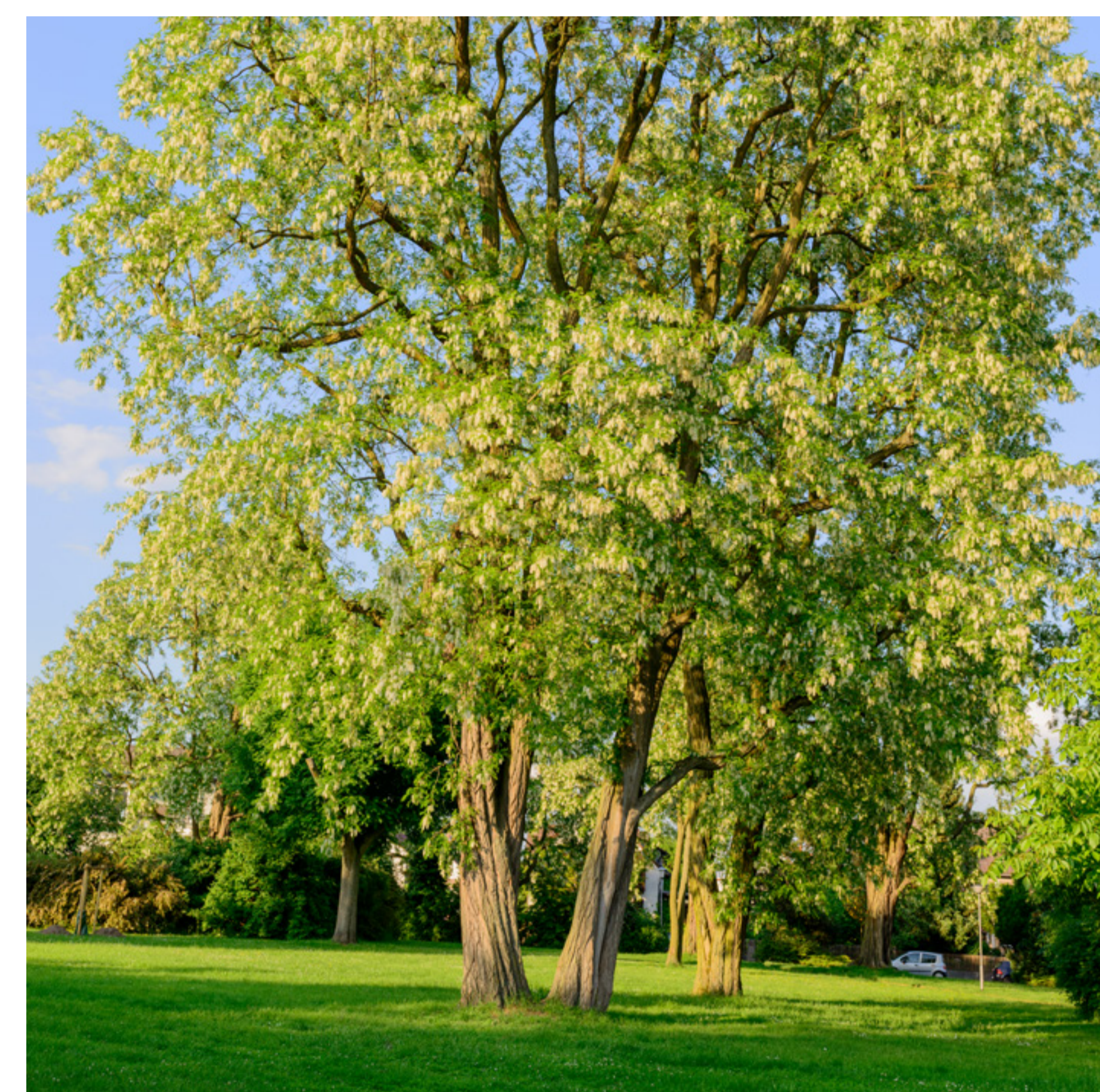
Situering dorpsplein

Om de belevingswaarde te vergroten, kiezen we voor een **autovrij** plein, met **zo weinig mogelijk verharding**. In het verhardingsoppervlak worden op een speelse manier uitzetvoegen aangebracht.

De **voetweg** aan de achterzijde van het dorps huis blijft behouden. Het aanwezige niveauverschil wordt opgevangen door een **keermuur**.

Een deel van het plein wordt ingevuld met **grasvlakken**, handig bij grotere evenementen. Er is ook ruimte voor **twee petanquevelden**.

Het plein wordt omrand door **hagen** en **borders met vaste planten**. De bestaande **kastanjes** blijven en worden aangevuld met **acaciabomen**. De huidige coniferen haag wordt vervangen door een **beukenhaag**.

Acaciabomen

Archeologisch onderzoek

De herinrichting van de dorpskern wordt voorafgegaan door een archeologisch onderzoek. Dit onderzoek is verplicht, maar het biedt ook een unieke kans om meer zicht te krijgen op de geschiedenis van het dorp.

FASE 1 - VOORJAAR 2016

Bureauonderzoek en landschappelijk booronderzoek.

FASE 2 - VOORJAAR 2016

Opstellen archeologienota op basis van inrichtingsplannen en resultaten van vooronderzoek.

FASE 3 - NAJAAR 2016

Eventuele opgravingen of werfbegeleiding.

Het kerkplein

- De Sint-Martinuskerk zou al in de 9de eeuw ontstaan zijn.
- Na de godsdienstoorlogen in de 16de eeuw werd de kerk in verschillende fasen heropgebouwd en vergroot.
- Het kerkhof bleef in gebruik tot 1956.
- Ten noorden van de kerk vonden archeologen een aantal onverstoorde graven en resten van een oude grafkelder.

Het dorpshuis

- De oude pastorie staat o.a. afgebeeld in het kaartboek van de abdij van Grimbergen van ca. 1700.
- In 1972 werd de pastorie afgebroken voor de bouw van het huidige dorpshuis.
- Vooraan het dorpshuis troffen archeologen muurresten aan, hoogstwaarschijnlijk van de oude pastorie.
- Ten westen van het dorpshuis vonden ze een greppel die mogelijk te interpreteren is als loopgraaf.

De dorpsloop

- De dorpsloop (ook Pastoriebeek of Leibeek) liep tot de jaren 1960 als open water door het dorp.
- Booronderzoek wees uit dat het beekdal ooit veel dieper was, tot wel 7 meter onder het huidige straatniveau.
- Over een periode van zowat 10.000 jaar raakte het dal opgevuld. In recentere tijden werd het terrein vlak gemaakt, o.a. bij de aanleg van de spoorlijn Mechelen-Dendermonde in 1836.
- Aan noordelijke zijde zijn de hoogteverschillen nog steeds goed zichtbaar: het Sint-Maartensplein ligt duidelijk hoger dan de Leibeekstraat.

Als je deze en andere onderzoeken van de dienst Archeologie wil volgen, kan je terecht op de Facebookpagina of je abonneren op de digitale nieuwsbrief.

www.facebook.com/archeologie.mechelen
www.mechelen.be/nieuwsbrief-archeologie